

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Method) ผสมผสานกับการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) ในการวิจัยเชิงปริมาณนั้นได้สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพนั้น ใช้การสัมภาษณ์ การอภิปรายกลุ่ม และการสังเกตการณ์สภาพชุมชนและนำมาวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Context Analysis) โดยเทคนิควิธีการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้สามารถแบ่งออกตามวัตถุประสงค์ของวิจัยดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงวิธีการดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย	ลักษณะการเก็บข้อมูล	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
1. เพื่อศึกษาผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนวัดเกต เชียงใหม่ ในมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 3 กลุ่ม	1. ข้อมูลเชิงปริมาณ 2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ - การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) - การสังเกตการณ์ (Site observation) - การอภิปรายกลุ่ม (Group Discussion) 3. การทบทวนเอกสาร (Documentary)	1. เจ้าหน้าที่รัฐ 2. ผู้ประกอบการ 3. ประชาชนในพื้นที่ 1. เจ้าหน้าที่รัฐ 2. ผู้ประกอบการ 3. ประชาชนในพื้นที่ n/a n/a n/a	37 ราย 59 ราย 255 ราย 4 ราย 5 ราย 14 ราย n/a n/a n/a	แบบสอบถาม แบบสอบถาม แบบสอบถาม คำถามสัมภาษณ์ คำถามสัมภาษณ์ คำถามสัมภาษณ์ แบบสังเกตและการบันทึก
2. เพื่อจัดลำดับความสำคัญของผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนวัดเกตเชียงใหม่ในมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 3 กลุ่ม	1. ข้อมูลเชิงปริมาณ	1. เจ้าหน้าที่รัฐ 2. ผู้ประกอบการ 3. ประชาชนในพื้นที่	37 ราย 59 ราย 255 ราย	แบบสอบถาม แบบสอบถาม แบบสอบถาม
3. ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกต	1. ข้อมูลเชิงปริมาณ 2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ - การสัมภาษณ์เชิงลึก	นักท่องเที่ยวไทย นักท่องเที่ยวต่างประเทศ	390 ราย 19 ราย	แบบสอบถาม คำถามสัมภาษณ์
4. เพื่อได้ข้อสรุปผลกระทบที่นำไปสู่การหามาตรการเพื่อลดผลกระทบที่เกิดขึ้น	1. ข้อมูลเชิงปริมาณ 2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและนักท่องเที่ยว ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและนักท่องเที่ยว	รวม 741 ราย รวม 42 ราย	แบบสอบถาม คำถามสัมภาษณ์

3.1 แหล่งข้อมูลและลักษณะข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้มาจากข้อมูล 2 ลักษณะ คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.1 การสังเกต (Observation) จะใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของชุมชน วิถีชีวิต โดยการเข้าร่วมทำบุญงานประเพณีและกิจกรรมต่างๆ ที่ชุมชนจัดขึ้น

1.2 ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม (Questionnaires) ความเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมและวัฒนธรรมของประชาชนในพื้นที่ ผู้ประกอบการ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของรัฐ และแบบสอบถามสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกต

1.3 ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ประกอบด้วยการสัมภาษณ์ประชาชนในพื้นที่ ผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ การสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ และการอภิปรายกลุ่ม (Group Discussion)

2. ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากเอกสารทั้งในรูปแบบหนังสือ ตำรา ผลงานทางวิชาการ ผลงานวิจัย และรูปแบบข้อมูลจาก Internet อันเป็นข้อมูลที่จัดทำขึ้นโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับเรื่องนโยบาย นักวิชาการจากสถาบันการศึกษา องค์กรต่างๆที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ผลกระทบจากการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยมีการประมวลและสอบทาน จัดหมวดหมู่อย่างเป็นระบบ

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนวัดเกต เชียงใหม่ ประกอบด้วยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้ง 4 ส่วน ได้แก่

1.1 ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

เป็นผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 6 ราย เทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 8 ราย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานเชียงใหม่ จำนวน 11 ราย และสำนักงานตำรวจท่องเที่ยว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 51 ราย รวมเป็น 76 ราย โดยประชากรในกลุ่มนี้ไม่ได้เป็นบุคคลที่อาศัยอยู่ในชุมชนวัดเกตเลย

1.2 ผู้ประกอบการในชุมชนวัดเกต

เป็นผู้ประกอบการในชุมชนวัดเกต เชียงใหม่ โดยข้อมูลจำนวนผู้ประกอบการมาจากการสำรวจโดยผู้วิจัย รวมทั้งหมด 300 ราย (ภาคผนวก ข.) แยกเป็นผู้ประกอบการประเภทโรงแรมและที่พัก จำนวน 20 ราย ประเภทเพื่อสุขภาพและความงาม 3 ราย ประเภทของที่ระลึกและตกแต่ง จำนวน 13 ราย ประเภทขายของชำ 26 ราย ประเภทร้านอาหารและเครื่องดื่ม 73 ราย และอื่นๆ (อุปกรณ์เครื่องใช้ , เสื้อผ้า , เครื่องมือฯลฯ) 165 ราย

1.3 ประชาชนในพื้นที่

เป็นประชากรที่อาศัยในชุมชนวัดเกต เชียงใหม่ โดยเป็นข้อมูลตามทะเบียนราษฎรจากประธานชุมชนวัดเกต เชียงใหม่และกองสวัสดิการเทศบาลนครเชียงใหม่ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 จำนวนประชากร 738ครัวเรือน

1.4 นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย

เนื่องจากที่ผ่านมายังไม่มีเก็บข้อมูลที่เป็นระบบของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกต เชียงใหม่ ดังนั้นจึงทำให้ไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนของนักท่องเที่ยวในสวนนี้

2. กลุ่มตัวอย่าง (ดูภาคผนวก ข.)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย

2.1 ส่วนของเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 37 ราย (ภาคผนวก ข.) โดยจะพิจารณาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างของเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่สามารถให้ข้อมูลได้เท่านั้น ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 44.6 เจ้าหน้าที่ภาครัฐทั้งหมด

ตารางที่ 3. 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ (เจ้าหน้าที่รัฐ)

ประชากร (เจ้าหน้าที่ของรัฐ)	จำนวน (ราย)	กลุ่มตัวอย่าง (ราย)
1. ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่รัฐ	6	5
2. เทศบาลนครเชียงใหม่	8	3
3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานเชียงใหม่	11	8
4. สำนักงานตำรวจท่องเที่ยว เชียงใหม่	51	21
รวม	76	37

2.2 ส่วนของผู้ประกอบการในชุมชน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 59 ราย โดยการสังเกตของผู้วิจัยว่านักท่องเที่ยวได้เข้าไปใช้บริการในสถานประกอบการใดบ้างในชุมชนวัดเกต ทั้งนี้จะพิจารณากลุ่มตัวอย่างของผู้ประกอบการที่อยู่บนถนนเจริญราษฎร์และบริเวณถนนหน้าวัดเกตเป็นหลัก เนื่องจากเป็นถนนสายหลักของการท่องเที่ยวและอยู่ใกล้บริเวณสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในชุมชน ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 19.67 ของผู้ประกอบการในชุมชนวัดเกต เชียงใหม่

ตารางที่ 3.3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ (ผู้ประกอบการ)

ประชากร (ผู้ประกอบการ)	จำนวน (ราย)	กลุ่มตัวอย่าง (ราย)
1. ประเภทโรงแรม / ที่พัก	20	8
2. ประเภทเพื่อสุขภาพและความงาม	3	3
3. ประเภทจำหน่ายของที่ระลึกและตกแต่ง	13	12
4. ประเภทร้านขายของชำ	26	5
5. ประเภทร้านอาหารและเครื่องดื่ม	73	24
6. อื่นๆ (อุปกรณ์เครื่องใช้ เสื้อผ้า เครื่องมือเครื่องจักรฯลฯ)	165	7
รวม	300	59

2.3 ส่วนของประชาชนในพื้นที่ ทำการสุ่มตัวอย่างประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตชุมชนวัดเกต จังหวัดเชียงใหม่ การสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการเทียบตารางสำเร็จรูปของ Darwin Hendel (April, 1977) จำนวนครัวเรือนที่เป็นประชากรเป้าหมายจำนวน 738 ครัวเรือน จากตารางสำเร็จรูปสามารถหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของประชาชนได้ 255 ครัวเรือน โดยสุ่มตัวอย่างจากทะเบียนราษฎร์ของเลขที่บ้านซึ่งลงท้ายด้วยเลขคู่ และใช้แบบสอบถาม 1 ชุดต่อ 1 ครัวเรือน

2.4 ส่วนของนักท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกตชาวไทย ทำการสุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยจะใช้วิธีการคำนวณกลุ่มตัวอย่างกรณีที่ไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน

$$\text{สูตรในการคำนวณ คือ } n = Z^2 / 4E^2$$

โดย n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

Z = ค่าคะแนน Z เทียบจากตารางมาตรฐาน

ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($Z = 1.96$)

$$E = \text{ค่าความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่ยอมรับได้ที่ร้อยละ 5 (0.05)}$$

$$\text{คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง}$$

$$n = (1.96)^2 / 4(0.05)^2$$

$$= 384.16$$

การเก็บแบบสอบถามจากนักท่องเที่ยวชาวไทยดำเนินการจัดเก็บแบบสอบถามจำนวน 390 ชุด โดยนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 390 ชุด และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนั้นใช้วิธีการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวโดยการสัมภาษณ์ไปจนกว่าจะได้ข้อมูลที่ซ้ำๆ กันจึงหยุด จำนวน 19 ราย

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้ศึกษาได้ศึกษาจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแยกแบบสอบถามออกเป็นทั้งหมด 4 ชุด คือ

ก. แบบสอบถาม ชุดที่ 1 – 3 (ดูภาคผนวก ค. – จ.)

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมและวัฒนธรรมในชุมชน วัดเกต เชียงใหม่จากมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 3 กลุ่มประกอบด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ (1) ผู้ประกอบการในชุมชน (2) และประชาชนในพื้นที่ (3) โดยมีลักษณะของแบบสอบถามดังนี้

1. แบบสอบถามของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นข้อมูลด้านนโยบายและแผนงานด้านการท่องเที่ยวของหน่วยงาน ความสอดคล้อง เชื่อมโยงหรือขัดแย้งกับ ททท. ลักษณะโครงการและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ให้แกชุมชน ความเห็นที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยว/ลักษณะกิจกรรมของชุมชนวัดเกต ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นของชุมชน และการมีส่วนร่วมกับชุมชนทางด้านการท่องเที่ยวของหน่วยงาน

ส่วนที่ 2 เป็นระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนวัดเกต เชียงใหม่ ประกอบด้วย

- ประเด็นผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคม จำนวน 20 ข้อ
- ประเด็นผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อวัฒนธรรม จำนวน 15 ข้อ

(โดยประเด็นคำถามที่ใช้มาจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลจากการสังเกตของผู้วิจัยเองบางส่วน)

ส่วนที่ 3 เป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไข/ ปรับปรุงและพัฒนาเพื่อให้ชุมชนวัดเกตสามารถรับมือกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวด้านสังคมและวัฒนธรรม และข้อเสนอแนะต่อการจัดการกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกต เชียงใหม่

2. แบบสอบถามของผู้ประกอบการในชุมชน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ ได้แก่ ประเภทกิจการ ลักษณะของสถานประกอบการ การเป็นคนในชุมชน ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน ระยะเวลาในการก่อตั้งของกิจการ ทรัพยากรที่เป็นจุดเด่นของชุมชน และการมีส่วนร่วมกับชุมชนทางด้านการท่องเที่ยว

ส่วนที่ 2 เป็นระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนวัดเกต เชียงใหม่ ประกอบด้วย

- ประเด็นผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคม จำนวน 20 ข้อ
- ประเด็นผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อวัฒนธรรม จำนวน 15 ข้อ

(โดยประเด็นคำถามที่ใช้มาจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลจากการสังเกตของผู้วิจัยเองบางส่วน)

ส่วนที่ 3 เป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไข/ ปรับปรุงและพัฒนาเพื่อให้ชุมชนวัดเกตสามารถรับมือกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวด้านสังคมและวัฒนธรรม และข้อเสนอแนะต่อการจัดการกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกต เชียงใหม่

3. แบบสอบถามของประชาชนในพื้นที่

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน ศาสนา ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน จุดเด่นของชุมชน วัดเกต และการเข้ามามีส่วนร่วมกับชุมชนด้านการท่องเที่ยว

ส่วนที่ 2 เป็นระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนวัดเกต เชียงใหม่ ประกอบด้วย

- ประเด็นผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคม จำนวน 20 ข้อ
- ประเด็นผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อวัฒนธรรม จำนวน 15 ข้อ

(โดยประเด็นคำถามที่ใช้มาจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลจากการสังเกตของผู้วิจัยเองบางส่วน)

ส่วนที่ 3 เป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไข/ ปรับปรุงและพัฒนาเพื่อให้ชุมชนวัดเกตสามารถรับมือกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวด้านสังคมและวัฒนธรรม และข้อเสนอแนะต่อการจัดการกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกต เชียงใหม่

ข. แบบสอบถามชุดที่ 4 (ดูภาคผนวก ฉ.)

เป็นแบบสอบถามของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยมีลักษณะแบบสอบถามดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่อคน

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ ที่มาของนักท่องเที่ยว ความสนใจที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยว การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของแหล่งท่องเที่ยว ความถี่ของการเดินทางมาท่องเที่ยว วิธีการเดินทางมาท่องเที่ยว ลักษณะของการเดินทางมาท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นของชุมชนวัดเกต ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ประทับใจ ลักษณะการพักค้างในชุมชน และค่าใช้จ่ายจากการท่องเที่ยวในชุมชน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกต ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านจุดเด่นทางการท่องเที่ยวภายในชุมชน ด้านบุคคล และด้านลักษณะทางกายภาพ โดยใช้หลักเกณฑ์เกี่ยวกับ Visitor Management Concept และ Carrying Capacity Concept ช่วยในการออกแบบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกต ได้แก่ ปัญหาที่พบในด้านต่างๆ ในชุมชนวัดเกต และข้อเสนอแนะต่อการลดปัญหาที่เกิดขึ้น ความเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกต ตลอดจนแนวโน้มที่จะกลับมาเที่ยวในชุมชนวัดเกตอีก

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะต่อการท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกต เชียงใหม่

ตารางที่ 3.4 แสดง Model ที่ใช้ในแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง

แบบสอบถาม	Model
1. แบบสอบถามผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนวัดเกต เชียงใหม่จากมุมมองของเจ้าหน้าที่รัฐ ผู้ประกอบการ และประชาชนในพื้นที่	1. UNESCAP (1999) 2. Sustainable Tourism Concept 3. Carrying Capacity Concept
2. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกต	1. Visitor Management Concept 2. Carrying Capacity Concept 3. Satisfaction Concept

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้โดยการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเนื้อหา (Content Validity) ทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้วิธี Item - Total Correlation และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์ครอนบักส์แอลฟา (Cronbach 's Alpha Coefficient) สามารถหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ดังนี้

1. แบบสอบถามผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนวัดเกต เชียงใหม่จากมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้ง 3 กลุ่มคือผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ประกอบการในชุมชน ประชาชนในพื้นที่ สามารถหาค่าความเชื่อมั่นของผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมได้ค่าความเชื่อมั่น .89 และแบบสอบถามผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อวัฒนธรรมได้ค่าความเชื่อมั่น .85
2. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกต เชียงใหม่ ได้ค่าความเชื่อมั่น .85

ค. คำถามสัมภาษณ์เชิงลึก

ส่วนการสัมภาษณ์เชิงลึกนั้น จะใช้ประเด็นคำถามเพื่อสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องแยกตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังแสดงในตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3.5 แสดงวัตถุประสงค์และคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก

วัตถุประสงค์	ประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์	ผู้ให้สัมภาษณ์
1. เพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนวัดเกต เชียงใหม่และความเห็นและข้อเสนอแนะต่อการลดผลกระทบทางลบจากการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ท่านคิดว่าสิ่งที่เป็นจุดเด่นและดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกต เชียงใหม่คืออะไร 2. โปรดอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกตที่ท่านเห็นในระยะเวลา 10 ปีผ่านมา 3. ท่านเห็นว่าการท่องเที่ยวได้ส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนวัดเกต เชียงใหม่อย่างไร 4. ท่านเห็นว่าจะสามารถลดผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้นได้อย่างไร 	ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่รัฐ ผู้ประกอบการ และ ประชาชนในพื้นที่
2. เพื่อทราบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว (ต่างประเทศ) ที่มีต่อการท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกต เชียงใหม่	<ol style="list-style-type: none"> 1. ท่านคิดว่าสิ่งที่เป็นจุดเด่นและดึงดูดใจให้เข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกต เชียงใหม่คืออะไร 2. โดยรวมท่านมีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกตในระดับใด 3. ท่านมีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านจุดเด่นทางการท่องเที่ยว ด้านบุคคล และด้านกายภาพในระดับใด 4. ท่านพบปัญหาอะไรจากการท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกต เชียงใหม่ 5. ท่านมีข้อเสนอแนะต่อการแก้ไข / ปรับปรุงการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกต อย่างไร 	นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย มีดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

เป็นการนำเสนอข้อมูล และคำนวณค่าสถิติเบื้องต้นซึ่งเป็นการอธิบายหรือบรรยายลักษณะของข้อมูลที่เก็บรวบรวม โดยนำเสนอในรูปแบบของตาราง แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องต่าง ๆ

2. การทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรกลุ่มสองตัวแปร ใช้การทดสอบแบบ Chi-square

การทดสอบแบบ Chi-square ใช้สำหรับข้อมูลจำแนกแบบสองทางหรือถูกจำแนกโดยลักษณะหรือตัวแปร 2 ลักษณะ (ตัวแปร X และตัวแปร Y) โดยในการจัดเตรียมข้อมูลเบื้องต้น จะจัดในรูปตารางไขว้ ซึ่งลักษณะหรือตัวแปรที่หนึ่ง (ตัวแปร X) จะถูกแบ่งเป็น r ระดับ (แบ่งตามแถวบน) และลักษณะหรือตัวแปรที่สอง (ตัวแปร Y) จะถูกแบ่งเป็น c ระดับ (แบ่งตามแถวตั้ง) ซึ่งข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์จะอยู่ในรูปความถี่ (Frequency) โดยเป็นการทดสอบความเป็นอิสระระหว่างลักษณะ 2 ลักษณะ โดยมีสมมติฐานในการทดสอบดังนี้

H_0 : ลักษณะทั้ง 2 ลักษณะเป็นอิสระต่อกัน (ไม่มีความสัมพันธ์กัน)

H_1 : ลักษณะทั้ง 2 ลักษณะไม่เป็นอิสระต่อกัน (มีความสัมพันธ์กัน)

3. การประมาณค่า (Rating Scale) ตามมาตรวัดของ Likert ซึ่งมี 5 ระดับ คือ

มากที่สุด	ให้คะแนน	5 คะแนน
มาก	ให้คะแนน	4 คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3 คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1 คะแนน

จากนั้นนำค่าคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล และกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยการประเมินของแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมและวัฒนธรรม จากมุมมองผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 3 กลุ่มดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00	หมายถึง	มีความเห็นว่าการท่องเที่ยวส่งผลกระทบมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20	หมายถึง	มีความเห็นว่าการท่องเที่ยวส่งผลกระทบมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40	หมายถึง	มีความเห็นว่าการท่องเที่ยวส่งผลกระทบปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60	หมายถึง	มีความเห็นว่าการท่องเที่ยวส่งผลกระทบน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80	หมายถึง	มีความเห็นว่าการท่องเที่ยวส่งผลกระทบน้อยที่สุด

ส่วนแบบสอบถามความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกต โดยกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยการประเมินของแบบสอบถาม ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

4. การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of variance; ANOVA)

จากการเปรียบเทียบเกี่ยวกับผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของ 2 ประชากร จะใช้ตัวสถิติทดสอบ Z หรือ t ในการทดสอบ แต่ถ้าสิ่งที่ต้องการเปรียบเทียบมีตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไปถ้าใช้ตัวสถิติทดสอบ Z หรือ t ทดสอบทีละคู่ จะส่งผลให้เกิดความคลาดเคลื่อนสูงขึ้นไปด้วย จึงเลือกใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of variance; ANOVA) เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยของประชากรหลายๆ กลุ่มโดยการทดสอบเพียงครั้งเดียว

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามจากภาคีทั้ง 4 ส่วน นำมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ แล้วนำไปถ่ายรหัสลงกระดาษกรอกรหัส และนำข้อมูลลงคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรม SPSS for Window แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของตารางตามหัวข้อที่กำหนดไว้ โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- 1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยใช้แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประชาชนในพื้นที่ ประกอบด้วยเพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ศาสนา ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน จุดเด่นของชุมชนวัดเกต และการมีส่วนร่วมกับชุมชน ซึ่งเป็นข้อมูลระดับกลุ่มชั้น (Nominal Scale) ใช้การวิเคราะห์ทางสถิติในรูปของความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) โดยนำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยายและอภิปรายผล

- 1.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ย และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนของประชาชนในพื้นที่กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ในด้านการท่องเที่ยว ใช้การทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรกลุ่มสองตัวแปร โดยใช้การทดสอบแบบ

Chi-square เพื่อต้องการทราบว่าตัวแปรดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในชุมชนด้านการท่องเที่ยวอย่างไร

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ย และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนของประชาชนในพื้นที่กับความเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมและวัฒนธรรมด้านบวกและด้านลบในแต่ละประเด็นโดยใช้การทดสอบแบบ Chi-square เพื่อต้องการทราบว่าตัวแปรดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับความเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวด้านบวกและด้านลบอย่างไร โดยจะนำผลที่ได้จากการศึกษาเพื่อเสนอแนะต่อชุมชนวัดเกิดต่อไป

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนวัดเกิด เชียงใหม่ โดยลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วยข้อความที่เป็นแบบวัดความคิดเห็น 5 ระดับตามมาตรวัดของ Likert ส่วนการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกิด เชียงใหม่ ประกอบด้วยข้อความที่เป็นแบบวัดความพึงพอใจในด้านต่างๆ 5 ระดับโดยใช้การประมาณค่า (Rating Scale) ตามมาตรวัดของ Likert

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระดับคะแนนความคิดเห็นว่าการท่องเที่ยวส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมในด้านบวกและด้านลบอย่างไรในมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ประกอบการในชุมชน และประชาชนในพื้นที่ เพื่อต้องการทราบว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นแตกต่างกันอย่างไรในประเด็นผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมและวัฒนธรรมด้านบวกและด้านลบ สำหรับการวิเคราะห์แบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทยด้านการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการจัดการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ กับความถี่ในการเดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกิดของนักท่องเที่ยวเพื่อต้องการทราบว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกิดครั้งแรก 2-3 ครั้ง และมากกว่า 3 ครั้ง มีความพึงพอใจต่อการจัดการการท่องเที่ยวแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร โดยจะใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : ANOVA) และใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทีละคู่ของประชาชนในพื้นที่และผู้ประกอบการ ประชาชนในพื้นที่และเจ้าหน้าที่ของรัฐ และผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อต้องการทราบว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่มมีความเห็นต่อประเด็นผลกระทบจากการท่องเที่ยวแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร นอกจากนั้นในส่วนของนักท่องเที่ยวใช้การเปรียบเทียบระหว่างนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกิดครั้งแรก และ 2-3 ครั้ง นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกิดครั้งแรก และมากกว่า 3 ครั้ง และนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกิด 2-3 ครั้ง และมากกว่า 3 ครั้ง ในเวลาเดียวกัน (Multiple Comparisons) โดยวิธี Tukey's Multiple Comparisons หรือเรียกว่า

Honestly significant different Test ซึ่งวิธีนี้ผู้วิจัยพิจารณาแล้วว่ามีประสิทธิภาพและความแม่นยำมากกว่าวิธีการแบบอื่นๆ เพื่อต้องการทราบว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวโดยจำแนกตามประสบการณ์ของการท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกตุนั้นเป็นอย่างไรเพื่อนำไปสู่การหามาตรการลดผลกระทบทางลบที่จะเกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวและการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกตุต่อไป

1.5 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนวัดเกตุ ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นใหม่ ลักษณะของแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นอื่นๆของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Context Analysis) ซึ่งใช้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In- depth Interview) และการสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม (Focus Group)

3. การจัดลำดับความสำคัญของผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีผลต่อสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนวัดเกตุ โดยใช้ข้อมูลจากแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญของผลกระทบโดยวิเคราะห์เชิงพรรณนาจากปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ ประกอบ

4. การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวในชุมชนวัดเกตุ เชียงใหม่ในด้านต่างๆ ทั้ง 4 ด้าน คือด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านจุดเด่นทางการท่องเที่ยวภายในชุมชน ด้านบุคคล และด้านลักษณะทางกายภาพ

5. การสรุปข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ในขั้นตอน 1- 4 จากความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อสรุปถึงประเด็นผลกระทบที่ได้ จะนำไปสู่การศึกษาและหาแนวทางลดผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนวัดเกตุ เชียงใหม่ต่อไป